

Активности у воћњаку у јануару

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 10.01.2025 *Брой:* 1/2025

U јануару ће агрометеоролошке uslove одређивати динамично време, са наизменичним периодима изнадпросеčnih, просеčnih и исподпросеčnih температура. Tokom месеца, очекиване padavine, око и изнад климатских норми, такође ће повећати резерве vlage у двометарском слоју земљишта. Padavine у децембру, које су у многим деловима земље премаšиле месечну норму и до два пута, значајно су повећале резерве vlage у земљишту.

U јануару ће повољнији uslovi за обављање резидбе у воћњацима бити на почетку месеца, на крају друге и током прве половине треће декаде.

Agrotehničke mere

U воћњацима

Nastavlja se rad na mehanizovanoj konturnoj i ručnoj rezidbi u zasadima jabuke i kruške.

U skladištima za voće prati se poštovanje režima skladištenja. Nastavlja se rad na popravci starih i izgradnji novih potpornih konstrukcija i započinje transport i razbacivanje stajnjaka u voćnjacima, ukoliko vremenski uslovi dozvole.

Skupljaju se kalemovi za prolećno kalemljenje.

Vodi se računa o zaštiti semena pripremljenog za stratifikaciju, i određuje se površina za podizanje novih voćnjaka.

U zasadima jagode

Zbijanje zemljišta oko biljaka jagode zasađenih u jesen, koje su se izdužile usled naglih promena temperature i nedostatka snega.

Počinje se sa grejanjem staklenika za forsiranu proizvodnju plodova jagode.

Postavljaju se plastični tuneli za ranu proizvodnju jagode.

U zasadima maline

Grade se nove potporne konstrukcije i popravljaju stare.

Kako bi se mlade biljke zaštitile od izbacivanja iz zemljišta, zemljište oko njih se zbija, i, gde je moguće, okopavaju se do oko 10 cm iznad korena vrata.

U zasadima crnog ribizla

Nastavlja se rezidba za rod i sakupljanje reznica. Vodi se računa o očuvanju ukorenjenih biljaka namenjenih za prolećnu sadnju. Pregledaju se lejke za ukorenjavanje i, u slučaju opasnosti od izbacivanja i smrzavanja, zemljište oko biljaka se zbija. Posebna pažnja se posvećuje sprečavanju pregrevavanja plodova u skladištima. Utvrđuju se potrebe za mineralnim đubrivima i, gde je moguće, obezbeđuju se potrebne količine za prolećno đubrenje.

U zasadima drugih useva

Nastavlja se sakupljanje reznica aktinidije, crne aronije, šipka, morske bucke i smokve. Nastavlja se sakupljanje semena aktinidije, koje se stavlja na stratifikaciju. Semena kavkaske persimone podvrgnuta stratifikaciji se redovno vlaže; koristiće se kao podloga za japansku persimonu. Seme crne aronije se čisti od mesnatog dela, temeljito ispiru i stavlja na stratifikaciju u podrumске просторије са čistim rečnim peskom. Nastavlja se izgradnja žičane konstrukcije u zasadima aktinidije.

Mere zaštite bilja

Mogu se sprovoditi zimski tretmani drvenastih vrsta i sitnog voća. Rezultati zimskog tretmana su dobri kada se rastvori nanose u obliku velikih kapi i kada su svi delovi drvenastih i sitnovoćnih vrsta prekriveni rastvorom. Kod drvenastih vrsta, ovo se postiže nanošenjem $100\text{--}150\text{ dm}^3$ rastvora po dekaru moćnim prskalicama u vreme bez vetra.

Za drvenaste vrste:

Jaja male zimske pedomerke. Mala zimska pedomerka (*Operophtera brumata*) je rasprostranjena u našoj zemlji i jedan je od često razmnožavajućih defolijatora. Kada se ne sprovodi suzbijanje, nanosi ozbiljnu štetu voćnim drveću. Pored svih voćnih vrsta, napada i mnoge šumske i jednogodišnje biljke.

Prskanje se sprovodi sa 3% rastvorom Para Zomer ili Acarzina protiv štitastih vaši i biljnih vaši, lisnih buva, vunaste buve jabuke, jaja zimskih pedomerki, grinja, lutki miniara listova i sl., koje prezimljavaju na stabilima i u krošnjama drveća. Prskanje se sprovodi samo kada je gustina populacije nekih od štetočina iznad ekonomskog praga štete.

Smeđa trulež

Prskanje se sprovodi sa 2% bordoskom mešavinom ili drugim proizvodima na bazi bakra protiv džepova šljive na šljivi, vatrenog plamenjača na jabučastim vrstama, kovrdžavosti lista breskve, rupičavosti listova koštičavog voća, smeđe truleži, bakteriozne raka, opalog lišća radi uništavanja prezimljavajućeg inokuluma čavrljike jabuke i kruške, crvene pegavosti lista šljive, antraknoze na orahu, Cercospora pegavosti lista i čavrljike badema.

Za sitno voće:

Didimela na malini

Protiv Didimele, Coniothyriuma, antraknoze, sive truleži, belih i crvenih pegavosti lista na jagodi (ako nije izvršeno posle berbe), i pegavosti lista na malini, tretman se sprovodi sa 1% bordoskom mešavinom ili drugim proizvodima na bazi bakra, a prska se i opalo lišće.

Kalifornijska štitasta vaš (Quadraspidotus perniciosus) je karantinska štetočina i rasprostranjena je samo u nekim regionima Bugarske.

Protiv kalifornijske štitaste vaši na sitnom voću, tretman se sprovodi sa 3% rastvorom Para Zomer ili Acarzina.

Nastavlja se popravka mehanizacije za voćnjake, navodnjavanja, prskalica i rasipača praha i sl. Vodi se računa o zaštiti sredstava za zaštitu bilja od vlage; nabavljaju se potrebne količine i raspoređuju u skladištima. Izrađuju se entomološki kavezi, ramovi, izolatori i svetlosne klopke. Obezbeđuju se žute lepljive kartice i drugi materijali neophodni za prognozu mera zaštite bilja protiv ekonomski značajnih štetočina voćnih kultura.

U roveve za sadni materijal voćaka postavljaju se novi otrovni mamci protiv miševa.

Biraju se sorte za podizanje novih voćnjaka.

Više na temu:

Kalifornijska štitasta vaš - Quadraspidotus perniciosus Comst